

Teğabün Sûresi 14-18. Âyetleri Bişr El-Hâfî

Eûzübillahimineşşeytanirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdülillahi rabbi'l-‘âlemîn. Hamden kesîran tayyiben mübareken fih kemâ yenbağî li-celâli vechihi ve li-azîmi sultanih ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seydinâ muhammedin âlihî ve sahibihî ve men tebi‘ahû bi-ihsânin ecmaîne't-tayyibîne't- tâhirîn. Emmâ ba‘d;

Aziz ve muhterem ve sevgili kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretleri Kur‘ân-ı Kerîm’in 28. cüzünde 64/Teğabün Sûresi’nin 14 ve 15. âyet-i kerîmelerinde buyuruyor ki;

a. Eşlerin ve Evlatların Hatalarını Örtersek Allah'ta Bize Mağfiret Eder

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ
عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا
وَتَغَفَّرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ
إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَاللَّهُ عِنْدَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ

*Yâ eyhühellezîne âmenû inne min-ezvâcikum
ve evlâdikum adüvven leküm fahzerûhum, ve
in ta'fû ve tasfehû ve tağfirû fe-innallâhe ğa-
fûru'r-rahîm.*

*Innemâ emvâlüküm ve evlâdüküm fitnetün
vallâhu indehû ecrun azîmün.*¹

Bunları açıklayalım. Devamını da vakit olursa,
onları da, açıklarız.

---

¹ 64/Teğâbün, 14-15.

Okuduğum 14. âyet-i kerîmede Allahu Teâlâ hazretleri biz inanan mü'min kullarına hitap ile başlıyor. Buyuruyor ki;

Yâ eyhühellezîne âmenû. "Ey şol kimseler ki iman etmişlerdir, yani iman etmiş olan sizler."

Inne min ezvâcikum ve evlâdikum. "Hiç şüphe yok ki sizin eşlerinizden ve çocuklarınızdan bazıları" *Aduvven leküm.* "Sizler için düşmandırlar."

Sizin eşlerinizden ve evlatlarınızdan sizin için düşmanlar vardır.

Fahzerûhum. "Onlardan kendinizi kollayın, sakının." *Ve in ta'fû ve tasfehû.* "Eğer affederse-
niz ve bağışlarsanız." *Ve taşfirû.* "Hatalarını örterseniz." *Fe-innallâhe ğafûru'r-rahîm.* "Allah da çok mafiret edicidir, çok rahmedicidir, merhametlidir, çok merhametlidir."

Innemâ emvâlüküm ve evlâdüküm fitnetün. "Sizin mallarınız da evlatlarınız da fitnedir, imtihandır." *Vallâhu indehû ecrun azîmün.* "Allah'ın indinde ise çok büyük mükafat, ecir ve sevap vardır."

Muhterem kardeşlerim!

Inne min ezvâcikum ve evlâdiküm.

Min, ba'diyye derler, yani hepsi değil de sizin bazılarınızın zevceleri ve bazılarınızın evlatları veyahut zevcelerinizin bazıları ve evlatlarınızın bazıları sizin için düşmandırlar.

Tabii evlenmişler, zevc zevce olmuşlar. Ondan sonra da Allah onlara çoluk çocuk ihsan etmiş.

Bunlar nasıl düşman olur insana?

Eğer zevcelik muhabbetini, bağlarını ortaya koyarlar, evlatlık şefkatinden istifade etmeye çalışarak onu ileri sürerler de sizden Allah'ın sevmeyeceği işleri yapmanızı isterlerse siz de yaparsanız o zaman size düşmanlık etmiş olurlar. Böylece, düşman demek olur. Çünkü sizi, Allah'ın sevmediği duruma düşürmek, âhirette ziyana uğratmak netice itibariyle size iyilik değildir, kötülüktür, bir düşmanlıktır.

Fahzerûhum. Dikkat edin! Onların böyle bir şeyler yapmalarından, sizi böyle günaha düşürmelerinden, sizi Allah'ın sevmediği işleri yapmaya mecbur etmelerinden yahut da aksine sevdiği işleri yapmaktan engelleyebilirler, engellemelerinden sakının.

Eğer Allah'ın "yap!" dediği şeyleri önünüze çıkıp da "yapma!" diyorlarsa -e Allah emretmişti, bu yapma diyor- o da tehlike doğurur. Allah'ın "yapma!" dediği şeyleri de "haydi gel, şunu yapalım, edelim" diyorlarsa, o da bir tehlike meydana getirir.

Bu ikisi de insanların hayatlarında çok çok olur ama âyet-i kerîmenin sebab-i nüzûlu, hangi, ne sebeple bu âyet-i kerîme nazil olmuş, inmiş [ona bakalım.]

b. Teğabün Suresinin 14 ve 18. Ayetleri Sebeb-i Nüzûlü

Mekke'nin müslümanları, Peygamber Efendimiz Medine'ye hicret ettiği halde Mekke-i Mükkereme'de kalmış olan imanlılar vardı. Babaları;

“Allah emrediyor, Peygamber Efendimiz çağırıyor, bu durumda benim Medine-i Münevvere'ye gitmem gerekiyor. Çünkü emir var, ‘Hicret edin! Hicret edenlere büyük sevap var. Resûlullah'ın yanında toplanın!’ diye âyetler ve hadîs-i şerîfler var. Benim gitmem lazım.” deyince;

"Baba, yapma! Sen gidersen bizim halimiz ne olur? Kocacığım, yapma! Sen gidersen biz ne yapacağız?"

Demek ki kendisi gitmek istiyor, çoluk çocukları orada kalacak. Tabii onlar da korkuyorlar.

İşte böylece ne yapmış oluyorlar?

Bir bahane, hatta haklı, mazur ve makul görülebilecek bir bahane ile Allah'ın emrettiği bir şeyi yapmamayı sağlamaya çalışıyorlar, önüne çıkıyorlar;

"Gitme ne olur! Gitme! Bizi kime bırakıyorsun? Bizi bırakıp gidersen biz ne yaparız?"

Tabii eşini seviyor, çocuklarını seviyor. Yüreği dayanmaz, parçalanır;

"E gitmeyeyim o zaman..."

E Allah da âyet-i kerîmede "gidin!" dedi, "hicret eyleyin!" buyurdu. Hicret etmemenin çok büyük günah olduğunu bildirdi, hicrette çok büyük sevaplar olduğunu bildirdi.

Şimdi sevapları işletmemek durumuna düşürüyorlar, günaha daldırmak durumuna düşürüyorlar.

O âyetlerden bazısını hatırlayalım, hiç olmazsa bir tanesini söyleyeyim.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّيْتُمُ الْمَلَائِكَةَ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا
فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ
قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا
فَأُولَئِكَ مَا أُوِيَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

Innellezîne teveffâhümül-melâiketü zâlimî enfüsihim. "Meleklerin, günahkar olarak nefislerine zulmetmiş, günah işlemiş, günahkar kullar olarak canlarını aldıkları insanlar."

Suçlu, günahkar durumda eceli gelmiş, ölmüşler.

Kâlû. "Melekler bunlara." *Fîme küntüm?* "Yâ ne durumdaydınız siz?"

Nasıl oldu da böyle müslüman olduğunuz halde böyle günaha daldınız, battınız da Allah'ın sevmediği bir durumda böyle öldünüz? Sevmediği hal üzere öldünüz? Nedir bu hal?

Fîme küntüm. "Ne haldeydiniz yahu siz? Ne oldu, niye böyle yaptınız?" *Kâlû künnâ müstad'afîne fi'l-arzı.* "Biz dünyadaki hayatımızda yaşıyorken aciz, mağdur, mazlum insanlardık."

Başımızdaki ceberut herifler, cebbar herifler, zalim, gaddar herifler bize baskı yapıyorlardı. Biz onlardan korkuyorduk. Onların fikirlerini tasvip etmemekle beraber, onları sevmemekle beraber onlardan korktuğumuz için kıpırdayamıyorduk, bir şey yapamıyorduk. İşte ibadetleri yapamıyorduk, günahlara bulaşıyorduk filan...

Kâlû: Elem tekün arzullâhi vâsi'aten fetühâcirû fîhâ? "Melekler o zaman onlara; 'Yeryüzü geniş değil miydi? Kalkıp oraya hicret etseydiniz?' *Fe-tühâcirû fîhâ.*" [derler.]

Madem dininize baskı var, madem namaz kıldırmıyorlar, madem Müslümanlığınızı engellemeye çalışıyorlar, madem sizi müslümanca yaşamaktan men ediyorlar; *fe-tühâcirû fîhâ.*

Allah'ın başka yerlerine göç etseydiniz? Çıkar giderdiniz, hicret ederdiniz -orada rahat, baskı yok- dini yaşantınızı Allah'ın emrettiği şekilde yapabilirdiniz?

Fe-tühâcirû fîhâ. “Böyle serbest yerlere hicret etseydiniz?” *Fe-ülâike me’vâhüm cehennem.* “İşte meleklerin böyle söylediği, hicret imkanı varken hicret etmeyen, kaldığı yerde de İslâmca yaşamayan, Müslümanlığını uygulayamayan kimselere.” *Fe-ülâike me’vâhüm cehennem.* “Cehennem cezası var; onların barınakları, sığınakları, tıklılacakları, hapsedilecekleri, götürülecekleri yer cehennem.” *Ve sâet mesîrâ.*² “Orası ne kötü bir varılacak yer. Varılacak yerlerin ne kötüsü cehennem.”

Demek ki bu âyet-i kerîme, hicret etmeyen cehenneme gidecek diye bildiriyor.

Bunun gibi başka âyet-i kerîmeler var. Bilmiyorum [uzar mı ama], bir tane daha hatırımda onu da söyleyeyim.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

---

² 4/Nisa, 97.

فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَامِلٍ
مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ
فَالَّذِينَ هَاجَرُوا وَأُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأُوذُوا
فِي سَبِيلِي وَقَاتَلُوا وَقُتِلُوا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ

الثَّوَابِ

*Fe's-tecâbe lehüm rabbühüm ennî la üdî'u
amele âmilin minküm min zekerin ev ünsâ
ba'düküm min ba'din. Fellezine hâcerû.* "Siz-
den kimler ki hicret etmişlerdir." *Ve uhricû
min diyârihim.* "Kendi öz yurdundan, ana ata
diyarından, evlerinin barklarının, bahçeleri-
nin, tarlalarının olduğu yerden çıkartılmışlar-
dır." *Ve ûzû fi-sebîlî.* "Benim rızamı kazanmak
uğruna, benim Kur'an'ıma tâbi olduklarından,
Resûlüme inandıklarından, bağlandıklarından
eza görenler."

Hicret edenler, yurdundan çıkarılanlar, benim yüzümden eza görenler, yani müslüman oldukları için eza görenler.

Ve kâtelû. "Kâfirlerle cihat edenler."

Bu kendilerine baskı yapan bu kâfirlerle çeşit çeşit çatışmalar çıkıyor.

"Cihat edenler." *Ve kutilû.* "Savaşta eceli gelmiş, şehit oluyor, öldürülenler." *Le-ükeffiranne anhüm seyyiâtihim.* "Biz onların hâli hayatlarında işlemiş oldukları hataları, günahları bağışlayacağız." *Ve le-üdhilennehüm cennâtin tecrî min tahtihe'l-enhâru.* "Onlara, aşağılarından cennet ırmaklarının şırıl şırıl aktığı cennet bahçelerini vereceğiz. Onları cennet bahçelerine sokacağız." *Sevâben min ındillâhi.* "Allah'ın bir mükafatı, hediyesi, ödül olarak." *Vallahü ındehû husnü's-sevâbi.*³ "Allah'ın indinde sevapların en güzelleri var."

Yani böyle hicret eden, mağdur olan, çarpışan, şehit olan kimseler cennetlik olacak.

Çok âyetler var.

---

³ 3/Âl-i İmrân, 195.

Hicret lazım, e bunlar da diyorlar ki; "Babacığım gitme, kocacığım gitme!"

O zaman ne oluyor?

İki arada kalıyorlar.

Bu âyet-i kerîmede bildiriliyor ki;

"Ey iman edenler! Sizin hanımlarınızın bazılarından, evlatlarınızın bazılarından düşmanlar vardır sizin için." *Fahzerûhüm*. "Onlardan kolayın kendinizi, sakının."

Onları dinlerseniz, onlara uyarsanız, kanarsanız, yumuşarsanız o zaman bu sevapları kaybeder, hatta Allah'ın emrini tutmadığı için cehenneme girenlerden olursunuz. Felakete, cezaya da uğrayabilirsiniz.

Fahzerûhüm. "Bu evlatlarınızdan, bu hanımlarınızdan sakının" buyuruyor.

Tabii zor, hicret kolay bir şey değil. Malını, mülkünü, tarlanı bırak, bir deveye atla Medine-i Münevvere'ye nasıl bir yolla gidersen git. Taşıyabildiğin kadar, ne taşırsan; kılıcın, torban, bir şey o kadar. Her şey kalıyor. O gittiği zaman da belki müşrikler evini barkını yağmalıyorlar. Zor...

Çoluk çocuğu bıraksa, onların başında kendisi yok, onlar ne olacak?

O da zor... İmtihan... Zor bir durum.

Fakat tabii, "böyle yapanların büyük sevap alacağı, cennetlik olacağı" bildirilince, bazıları bu sefer karılarına, çocuklarına karşı di-retmesini başardılar. Kendilerine engel oldukları için onlara, "Madem bunlar bizim düşmanımız o zaman biz de bunları cezalandıralım." gibi bir karşı tavır içlerinde belirmeye başladı.

Tamam, Allah'ın emrini tutsunlar ama ötekileri cezalandırmak meselesine gelince Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki;

وَإِنْ تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ

Ve in ta'fû. "Eğer affederseniz; onların o tekliflerinden, işledikleri suçtan dolayı onları affederseniz." *Ve tasfahû.* "Hatalarını bağışlarsanız." *Ve tağfirû.* "İşledikleri cürmü, günahı affederseniz." *Fe-innallahe ğafûrun rahîmün.*⁴

---

⁴ 64/ Teğâbün, 14.

"Bilin ki Allah da böyle yapıyor. Allah da çok mağfiret ediyor, çok lütfediyor, rahmediyor. Günahkar kulları bağışlıyor."

Böyle yapmanız iyi olur. Yani cezalandırmayın, aşırı gitmeyin. Afv ü safh ile, bağışlayarak davranın diye bu âyet-i kerîmede o tavsiye edildi. Yani aşırı gidip de;

"Seni kâfir seni! Seni Allah düşmanı seni! Sen beni Allah'ın emrini yerine getirmekten engelliyorsun ha!" deyip, kalkıp tepelemeye çalışmayın. "Ne de olsa hanımınızdır, evladınızdır. Öyle yapmayın!" demiş oluyor Allahu Teâlâ hazretleri.

Çünkü yapabilirler. İmanın gereği olarak, "Haa, bu bana Allah'ın emrinden aykırı şeyi yaptırmaya çalışıyor!" diye imanlarından dolayı yapabilirler. Cenâb-ı Hak "Öyle yapmayın!" diye yol gösteriyor, öyle yapmamalarını tavsiye buyuruyor.

Innemâ emvâlüküm ve evlâdüküm fitnetün...
İşte bu olaylardan kesin görülüyor ki, hiç şüphe yok ki; "Sizin mallarınız, evlatlarınız, mal mülkleriniz, evlatlarınız sizin için bir fitnedir."

İmtihan, işte al başına belayı! Bıraksan bir türlü, götürsen bir türlü.

Götürsen, orada yiyecek içecek, ev bark yok, yolda nasıl götüreceksin?

Bıraksan, ne yiyecekler, ne içecekler?

Şimdi buradaki hurmalarımı, bahçelerimi, tarlalarımı, evlerimi, dükkanlarımı bıraksam, bunlar ne olacak?

İmtihan işte!

c. Fitne İmtihanı

Fitne ne demek?

İnsanın böyle aklını karıştıran imtihanlı durum demek, imtihan demek.

Bak, bunların hepsi bir imtihan.

Allah kulları böyle imtihan ediyor, bakalım imanlarının gereğini yapabilecekler mi?

Yoksa dünya menfaatini, keyfini, zevkini, rahatını mı düşünecekler, mallarını mülklerini mi düşünecekler; âhiretin ecrini, mükafatını mı düşünecekler?

Demek ki mallar da evlatlar da bir imtihan, hem fitneli bir imtihan. İnsanın aklını karıştıran, ne yapacağını şaşırta bir imtihan.

Vallâhu ındehû ecrun azîmün. "Ama ecr ü sevap Allah'ın indinde çok."

Yani Allah'ın emrini tutmaları lazım. Tuttukları zaman Allahu Teâlâ hazretleri çok büyük mükafat verir. Her ne olursa olsun Allah'ın emrini tutma tarafını tercih etmeleri lazım. O zaman büyük mükafat alırlar. Büyük mükafatlar var.

Bu [okuyacağımız da] 16. âyet.

فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ وَأَسْمَعُوا وَأَطِيعُوا
وَأَنْفِقُوا خَيْرًا لِأَنْفُسِكُمْ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ
فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

*Fettekullahe mesteta'tüm.*⁵ "Ey mü'minler! O halde gücünüz yettiğince, yapabildiğiniz kadar, takatiniz nispetinde Allah'tan korkun, sakının." *Ve's-me'û ve etî'û.* "Ve Resûlullah'ın

---

⁵ 64/ Teğâbün, 16.

emirlerini dinleyin, o emirlere itaat edin." *Ve enfikû hayren li-enfusikum.* "Ve maddi bakımdan kendi iyiliğimize olarak infakta bulunun."

Kesenin ağzını açın, din yoluna, iman yoluna paranızı harcayın. Para harcayın, infak edin.

Ne emredildi burada?

Allah'tan korkun. Takatiniz nispetince Allah'tan korkun, takvâ ehli olun, bir. *Ve's-me'û.* "Resûlullah'ın, Kur'an'ın nasihatlerini dinleyin. Duyduklarınızı, Allah'ın emri diye size tebliğ edilenleri dinleyin." *Ve etî'û.* "Ve o emirleri uygulayın, emirlere itaat edin." *Ve enfikû hayran li-enfusikum.* "Ve kendinizin âhirette mükafat almanıza sebep olacak şekilde kesenin ağzını açın. Paralarınızı Allah yoluna sarfedin, infak edin."

Paraların harcanması dünyanın her zamanında, her devrinde, bu arada tabii Peygamber *sallallahu alehi ve sellem* hazretlerinin zamanında da, umumi kaide olarak paraların harcanması her zaman bir takım işlerin yapılması için gereklidir.

Biz burada okul açacağız diye uğraşıyoruz. Bakıyoruz, çok güzel bir okul, çok güzel bir bina,

çok iyi! Ama parası çok. Boynumuzu büküyoruz, mahzun oluyoruz, alamıyoruz. Alsak, çocuklarımız okuyacak. Bu çocuklarımızın okuması lazım, İslâm'ı öğrenmesi lazım. Bir okul mutlaka gerekiyor. Al sana paradan bir engel. Parasızlıktan dolayı alamıyoruz. Para olsa alacağız, çalıştıracacağız. Kaçırıyoruz elimizden. Üç milyon istiyorlar. O kadar paramız yok, kaçıyor. Sekiz milyon istiyorlar, yedi milyon istiyorlar. O kadar paramız yok, kaçıyor.

Koca araziler, işte çarşıya pazara yakın. Aman çok iyi bir yerde! Yarısı parsellense bölünse ev yapılırsa 24 tane, 28 tane ev olur. Öbür tarafı okul da bize kâr kalır.

E, çık parayı...

Para yok.

Altı milyon, yedi milyon para olsa 'şıp!' diye [hemen] yapılacak.

Demek ki arkamızda ensesi kalın dayımız olsa burada çok İslâmi hizmetler birden gelişecek. Biz de çocuklarımıza güzel giyimler giydireceğiz, gayet güzel. En iyi hocalar, özel kolejlerde çocuklarımızı son derece güzel şekilde yetiştireceğiz. Hepsi beyefendi olacak, hepsi

gayet güzel mesleklere sahip olacak filan ama, para... Para harcanması lazım. Her devirde öyle.

Peygamber Efendimiz'in zamanında da öyleydi. Müslümanlar müslüman oluyordu yiyecek yok, içecek yok, örtünecek yok, barınacak yer yok. Büyük paralara ihtiyaç var. Çok sıkıntı çekiyorlardı. Peygamber Efendimiz nereden para bulacağını düşünüyordu. Gelirleri fukarâ-i müslimîne harcıyordu. Harpte esir alınan esirleri "şu kadar para verirsiniz sizi salıveririm" diyordu. Salma, fidye-i necât, parasıyla hizmetleri götürmeye çalışıyordu.

E zenginlerin de, parası olanların da para vermesi lazım. Bazı mübarekler tüm varlarını verdiler. Misal, Ebû Bekr-i Sıddîk. Altmış bin mi altın parası varmış, o zamanın altın parası, dinarı. Bayağı bir para! Onu hep Resûlullah'ın emrine tahsis etmiş, o paralar Allah yoluna sarfolunmuş.

Cihat için para istedikçe nesi varsa getirmiş, koymuş ortaya Ebû Bekr-i Sıddîk. Kimisi yarısını vermiş, kimisi bir miktarını vermiş...

d. Hz. Osman'n İnfakları

Bir sene Medine-i Münevvere'de kıtlık olmuş, çok bunalmış millet. Hazreti Osman Efendimiz de çok zengin! Osmân-ı Zinnûreyn. Halife Osman... Peygamber Efendimiz kızını verdi. Biri vefat etti, bir tanesini daha verdi. Osmân-ı Zinnûreyn; iki nurun sahibi.

Nurlar kim?

Peygamber Efendimiz'in kızları. Onun için *Zinnûreyn* deniliyor.

Şam'dan 100 develik bir kervan yiyecek eşyası satın aldı. 100 deve! Altmış, 70, 80, 90, 100! Yüz tane deve. Yani kaç kamyon erzak demek! O zamanın kamyonu deve, onunla getiriyorlar. Çuvalları sarıyorlar, tâ uzaklardan öyle geliyor. Orada ekin bitmez, sulama, su yok, zor. Ancak ağaçta hurma oluyor, onu yiyorlar filan. Öteki türlü ziraat biraz zor. Buğdayı, arpası, ekmek yapılacak malzeme filan oralardan gelecek.

Yüz develik yük! Yola çıktı, haberi geldi. Medine-i Münevvere'ye yaklaştı, haberi geldi. Tamam.

Millet aç. Şimdi o mallar geldi mi millet nesi var nesi yoksa getirir; bilezik, yüzük, para, pul... onları alır. Büyük ticaret olacak.

Birisi geldi Hazreti Osman Efendimiz *radiyalahu anh'a* dedi ki;

"Yâ Osman! Yüz devenin bütün mallarını şu anda senden satın alıyorum. Sana yüzde yüz kâr vereceğim. Misli misline. Kaça aldın, buraya kadar kaç mal oldu, bir misli daha fazla para vereceğim. Toptan, hepsini alıyorum." dedi.

Hazreti Osman dedi ki;

"Hayır, satmıyorum. Daha kârlı satacağımı tahmin ettiğim için sana vermem." dedi, gitti.

Yüzde 100 kâr! Bir kervan! Ne kadar da gelir, bir ayda gelir. Yüzde 100 kârı alsın, gitsin bir daha getirsin. Yüzde 100 bir daha kazansın filan...

"Yok, daha karlı satacağım." dedi.

Bir başkası geldi. Ötekisine yüzde 100 teklif ettiği halde hayır denildiğini duymuş, dedi ki;

"Yâ Osman! Kervanın geliyormuş ya, ben bütün malları alacağım. Yüzde 200, misline misleyn, iki misli vereceğim."

Ne kadar harcadın?

Şu kadar bin dinar.

"Onun iki misli fazla vereceğim." dedi.

Yüzde 200 kâr...

"Vermem. Daha kârlı satacağım." dedi.

Kim ne teklif ettiyse "hayır" dedi. En son çok yüksek rakamlar söylediler. Bir tanesi dedi ki;

"Yâ Osman! Daha kârlı nasıl satacaksın? Kimse vermez ya! Bu çok para! Şimdi kıtlıktan alınır bunlar yine, ben alsam da kâr ederim ama daha fazlasını da kimse vermez." dedi.

"Vermiyorum" dedi, onu da [gönderdi].

Develer Medine-i Münevvere'ye geldi, 100 tane deve! Sırtında çuvallar, erzak filan... Medine zaten bir köy gibi, çok [büyük] değil. Şimdiki bizim gittiğimiz, gördüğümüz Medine'nin kim bilir kaçta kaç sayılır o zaman. Ne kadar kalabalık olsa çok değil.

Bütün kervanın erzakını, yiyeceklerini, hepsini fukaraya dağıttı. Hepsini!.. Satmadı, hepsini fukaraya dağıttı. Bütün develeri kestirdi, 100 deveyi, hepsinin etlerini de fukaraya dağıttı. İhtiyaç var...

Peygamber Efendimiz'in çok duasını aldı.

Bir ordu teçhiz edilecek, nesi varsa, çok büyük paraları getirdi, destekledi. Zorluk içinde olan, zırhı, kılıcı, mızrağı olmayan kimselere çok destekler sağladı.

Yani para lazım oluyor. Zaferler kazanılıyor ama parayla oluyor.

Eğer Bosnalıların elinde para ve silah olsaydı o kadar çocukları öldürülmez, hanımları perişan olmaz, kendileri telefât vermezler, topraklarını kaybetmezlerdi. Çeçenler öyle olsaydı, Afganlılar zengin olsaydı, zengin müslümanlar onlara destek olsaydı, Azeriler Ermeniler'in karşısında gerilemezlerdi.

Her yerde İslâm âlemi parasızlıktan, silahsızlıktan geriliyor ve çok büyük katliamlar, toplu mezarlar, çok büyük zulümler oluyor. Halbuki İslâm âleminin bazı ülkelerinde de heriflerin

çok da paraları var, muazzam paraları var. Çocuklarına ayda 200 bin dolar harçlık veriyorlar. Çocuğuna... Uçağının yüznumarasının tokmağın altından yapıyor.

Ne olur böyle pirinçten olsa, çelikten olsa?

Ne olacak yani, tokmağı burana mı takacaksın? Kabre mi götüreceksin?

O paralar Allah yoluna verilmediğinden, İslâm âleminin duygusuzluğundan, yardımsızlığından, ilgisizliğinden, müslümanlar da çok öldü, çok mağduriyetler oldu, toplu katliamlar oldu.

Onun için, Allahu Teâlâ hazretleri buyuruyor ki;

*Ve enfikû hayran li-enfusiküm.*⁶ "Nefsinizin hayrına olarak infak edin. Kesenin ağzını açın, paraları harcayın Allah yoluna, sarfedin." *Ve men yûka şuhha nefsihî fe-ülâike hümü'l-müflihûn.* "Kim kendi nefsinin cimriliğini altderse, kendi nefsinin cimriliğinin şerrinden korunursa, kendisini sıyrabilirse işte felah bulmuş onlardır." diyor.

---

⁶ 64/ Teğâbün, 16.

Nefis verdirtmez. Adamın parası vardır, orada hizmet de görünüyor, vermez.

Neden?

Nefsi verdirtmiyor. "Ya ben bu paraları ne zahmetle kazandım!" [diyor] veremiyor.

Soruyorlar, "Ya param yok." diyor, yalan söylüyor, ya da, "Başkaları da versin!" diyor, az veriyor filan... vermiyor.

"Kim nefsinin cimriliğini alt ederse, ondan kendisini sıyırırsa işte felah bulmuş olanlar onlardır."

Ashabı kiramın zenginleri neleri varsa Resûlullah'ın emrine tahsis ettiler.

Allah razı olsun: *Rıdvânullahi aleyhim ecmaîn.*

Ve insanın ihlası, samimiyeti biraz böyle yerlerde belli oluyor. Samimiyse çıkartıyor, veriyor; değilse vermiyor, nefsinin esiri oluyor, sevabı kaçırıyor. Eğer vermemekten büyük yenilgiler oluyorsa ondan dolayı da vebal de yükleniyor. Sen vermedin, mağlubiyet oldu filan...

e. Bosna'da Yaşanan Acı Olaylar

Bosna'da olan acı olayları bir bilseniz, bir okusanız... Okumamışsınızdır, çünkü söylenmiyor. Adamlar kendi adamlarından birisi velev esrarkeş olsun, bir yerde bir cezaya çarptırılsa dünyayı ayağa kaldırıyorlar. Müslümanlardan binlercesi toplu mezarda öldürülüyor, çocuklar kurşunlanıyor, kadınlara çok kötü muameleler yapılıyor, köyler basılıyor evler yakılıyor, camiler bombalanıyor. İslâm âleminde bir şey yok. "Sen benim oradaki kardeşimin camisini bombalarsan ben de senin buradaki senin şeyinin çarkına okurum!" demiyor. O da biliyor ki "Bu müslümanlardan bir hareket olmaz."

Doktor hasta adamın, felçli adamın ayağına iğneyi getiriyor bir batırıyor, hareket yaparsa, "Haa, demek ayağı çalışıyor." Sokuyor sokuyor bir şey yapmıyor, "Bu ayak ölü, felçli, duymuyor." diyor. İğneyi 'pıt pıt' yaptığı zaman kıpırtı yok, "Haa, bu felçli" diyor.

İslâm âlemi felç olmuş, duygu yok. Bu tarafta yiyor, içiyor, patlıyor. Yemeğin yarısını yiyor, yarısını döküyor, öbür tarafta müslümanlar açlıktan ölüyor. İşte Somali, işte Afrika, işte bilmem [neresi]...

Bilmiyoruz ki Kenya'da, Uganda'da, Ruwanda'da ne oyunlar dönüyor! Bir kabile ötekisine saldırıyor.

Silahları nereden buluyor?

Niye Bosnalılar silah bulamıyor da onlar tonlarla silah buluyor, şakır şakır kurşun harcıyor?

Ben Bosna'yı gezdim, binaların fotoğraflarını çektim, böyle her katına bir bomba atmışlar, binayı böyle aşağı çöketmişler. Her katını ayrı çökertmişler, böyle yığılmış sekiz on katlı binalar. Diyorlardı ki; "Bunu böyle bırakacağız ki harpte neler yaptıkları görülsün."

Kütüphaneleri bombalamışlar, cayır cayır milyonlarca kitap yanmış.

Hani kitap yakmak medeniyete çok aykırıydı?

Çarşı pazara, kadınlara bombalar atmışlar, 70-80 kişi ölmüş. Ölülerini gömeceğiz derken mezarlakilere keskin nişancılar, atışlar yapmışlar. Orada, en son anda, en son vazifeyi yaparken öldürmüşler. Kadınları toplamışlar, evler bina etmişler. Kaç şehirde o kadınları yıllarca kullanmışlar.

Neler neler!.. Yüreğiniz dayanmaz! Ama millet duymadığı için, duymak istemediği için... İstese gider, duyar, okur. Duymak da istemiyor; “Benim rahatım kaçmasın, gönlüm mükedder olmasın, neme lazım.” diyor, duymak bile istemiyor ama Allahu Teâlâ onun hesabını sorar.

Müslümanlar kardeş değil mi?

*Inneme'l-mü'minûne ihvetün.*⁷

Hani nerede? Hani yardım? Hani destek? Hani yiyecek? Hani giyecek? Hani yakacak?

Bosna'da ağaçları kesip yaktılar. Etrafı muhasara edildi, bir şey yok.

Kış gününde, o acı soğukta neler çektiler biliyor musun sen?

Yardım yok, destek yok, ayağa kalkmak yok, protesto yok... Başkaları kendi batıl davalarını haklı çıkarmak için neler yapıyorlar!..

İşte o cimriliği yenmesi lazım [müslümanın].
Cimriliğini yenen [kurtuluyor.]

---

⁷ 49/ Hucurat, 10.

"Verme, yapma, fakir olursun haa! Sakın ha Allah yolunda harcama yapma!" diye nefsin, şeytanın sözünü dinleyenler mahvoluyor. Onu yenenler, aşanlar felah buluyor.

f. Allah'a Borç Para Vermek

إِنْ تَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعِفْهُ لَكُمْ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ شَكُورٌ حَلِيمٌ عَالِمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

*In tukridûllâhe kardan hasenen yudâ'ifhü leküm ve yağfir leküm.*⁸ "Eğer siz Allah'a borç para verirsiniz, karz-ı hasen verirsiniz Allah onu kat kat arttırır, size öder."

Kat kat arttırarak, sizin malınıza bereketler vererek arttırır.

Allah'ın borca ihtiyacı var mı?

Bu ne demek?

Allah'ın dinine masraf yaparsanız demek. Eğer siz Allah rızası yolunda ödünç verirsiniz, Allah

---

⁸ 64/ Teğâbün, 17.

dininin [korunması] için parayı ilgili yerlere verirsiniz. Mesela birisi bize şimdi dese ki;

“Benim bankada param var, alın paraları, okulu alın, madem öyle parasızlıktan alamıyorsunuz. Çalıştırdıkça ödeyin. Yine bankada duracağına siz de durmuş olsun. Ben parayı sizden ay ay, yıl yıl alayım.”

Razıyız. İşte Allah yolunda verilmiş bir borç.

Eğer siz Allah yoluna böyle bir karz-ı hasen verirsiniz Allah onu kat kat mükafatlandırır; bire 700 verir. Siz bir verirsiniz 700 verir, 700 mislini verir.

Ve yağfir leküm. Bak, İslâm dini için hizmet etti, kesenin ağzını açtı diye; "Ve Allah sizin günahlarınızı mağfiret eder." *Vallâhu şekûrun halîmün.* “Allah yapılan iyilikleri şükranla karşılamayı, en güzel şekilde mükafatlandırmayı çok yapan çok cömerttir, çok Halîmdir.”

Hatalı hareket edenlerin de hatasından dolayı hemen tepesine cezayı indirip kahretmiyor, halimlik yapıyor.

عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

Âlimu'l-ğaybi ve'sş-şehâdeh. "Allah görünmeyeni de göz önünde olanı da bilir, bilendir." *el- Azîzü'l-hakîmü.*⁹ "İzzet sahibidir, hikmet sahibidir. Her şeyi biliyor."

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Onun için [Allahu Teâlâ;] "Allah yoluna çalışırsanız, mal verirsiniz, Allah'ın emirleri tutarsanız, önünüze çıkan engelleri aşarsanız; karınızdan, çocuğunuzdan gelecek engellemelere takılmazsanız felah bulursunuz, rahat edersiniz, cennetlik olursunuz, Allah'ın lütfuna erersiniz." buyuruyor

Eğer siz bir iş yapmak istiyorsanız, iş adamıysanız, yani oturup da kahvede emeklilik yıllarını geçiren boş bir insan değil de iş yapmak isterseniz, paranın ne kadar kıymetli olduğunu ve işlerin nasıl zor yapıldığını bilirsiniz.

Ve ben burayı geziyorum, Avustralya'dan çok ibretler alıyorum ben. Adamlar çok cömert,

---

⁹ 64/Teğabün, 18.

çok cömert!.. Bir caddede gidiyoruz, bu okullara bakmak için gidiyoruz; iki adımda bir kilise, kilisenin binası, kilisenin koleji, kilisenin hastanesi, kilisenin tesisleri, kilisenin çocuk yuvası, vesaire, vesaire vesaire...

Bunlar neden oluyor?

Bağıştan oluyor, bağışlarla oluyor.

Ne kadar zengin imkanlar veriyorlar [kiliselere]; "Muhterem peder! Al sana parayı. Sen ne türlü hayır yaparsan yap!" [diyorlar.]

Kilise okullarının önünden geçiyoruz. Bakıyorsun, çocuklar pırıl pırıl, tertemiz, düzenli. Mektebin olduğu yer havadar, rahat, okullar güzel. Okulun servis otobüsleri hazır...

Para oldu mu her şey güzel oluyor. Güzel hoca tutuyorsun, güzel yetiştiriyorsun çocukları.

Bizimkiler sokaklarda ziyan sebil oluyor. Onlar gayet iyi yetişiyor, devletin yüksek [kademelerinde] büyük işler yapıyorlar ve çok ileri gidiyorlar. İyi yetişen insan ileri gidiyor; el üstünde tutuluyor, büyük şeyler elde ediyor.

Çocuklarımızı güzel yetiştirmenin çaresine bakmamız lazım.

Allah Kerim. Nasip eder, hayırlısıyla olur ama herkes imtihanı kazanacak.

Bu adamlar çok cömertlik yapıyorlar. Ben bunları çok cömert görüyorum. Yani kiliseye bağışlarını Türkiye’de müslümanların camiye bağışlarının yanında çok muazzam görüyorum; On misli, 20 misli fazla görüyorum.

[Türkiye’de] böyle bu kadar [bağış] yok. Türkiye’de camilerin hepsi gecekondudur, uydurmadır, kaçaktır, küçüktür, avlusu yoktur, çatısı akar, bahçesi eksiktir, kaloriferi yoktur... Biliyoruz işte. Bütün semtlerde;

"Allah rızası için, ne verirsen elinle o da gider seninle. Cuma namazından sonra para toplayacağız." diye hacı babalar masanın önüne geçerler, cart curt makbuz keserler. Çıkan oraya para atar, toplarsın.

Ne olacak!.. İşte bir şeye yaramaz. Çok az bir şeye yarar.

Öyle toplama paralarla bir şey mi olur?

Afyon’da bizim arkadaşlar cami yaptırmak için çarşıda para toplamaya çıkmışlar. O dükkana bu dükkana gidiyorlar istiyorlar, kimisi veriyor

kimisi vermiyor. "Okul yapsaydınız verirdim camiye vermem." diyor [bazıları]. Çeşitli laflar işitiyorlar, kalpleri kırılıyor; "Ne yapalım, Allah rızası için." diyorlar, pişkinliğe vuruyorlar, üzüntülerini belli etmiyorlar. Kimisi çıkartıyor, eli titreye titreye 50 lira, 100 lira veriyor. Kasadan eskimiş parasını ayırıyor; "Bu böyle nerdeyse yırtılacak." diyor, buruşuk parasını veriyor. Yani çöpe atılacak şeyleri filan... Azıcık bir şey veriyor.

Halbuki Allah *celle celâlihü* buyuruyor ki; "Sevdiklerinizden infak etmedikçe birr ü takvâ sahibi olamazsınız."¹⁰

Allah herkesin duygusunu biliyor, kalplerini biliyor. Azıcık veriyor, savuşturuyor; "Tamam, bu hacı babalar da hep gelirler gelirler gelirler beni bulurlar. Aman ya işte!" Yasak savmak kabilinden dilenciye verir gibi, birazcık bir şey veriyor.

Bununla ne olacak?

---

¹⁰ لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ 3/Âl-i İmrân, 92.

Hacı şu verdiğin şeyle kaç tane tuğla alınır, ne işe yarar bu para?

"Eh işte herkesten toplasın."

Bu adamın canı yok mu, yazık değil mi dükkan dükkan geziyor?

Ben Ankara'da bir kere sitelere gittim de bizim vakıf için. Bir dükkana bir girdim. "İşte böyle yapalım." dediler, bir arkadaşa gittik. Ondan sonra dedim ki;

"Hiç bir yerden bir şey istemek yok."

Çok zor. Kestim; "Ticaret yapalım, çalışalım, kazancımızla işleri götürelim." dedim.

Bir kimseden bir şey istemek zor, bana çok zor geldi, ölüm gibi geldi.

"Bir şey istemeyelim. alışalım, Allah ne verdiyse yapalım." dedim, döndürdük işi ticarete. Seyahat şirketi, ticaret şirketi, fabrika, plastik pencere fabrikası, şunu bunu... Onların da yarısından ziyan ettik, yarısından kâr ettik filan. Kolay olmuyor.

Ticaretin de binbir türlü inceliği var. Düşekalka yine bir şeyler yaptık elhamdülillah; radyomuz var, televizyonumuz var, gazetemiz

var. Hepsi böyle topal topal gidiyor, seke seke gidiyor.

Gazetenin kağıdının parası nereden bulunacak?

Bilmem televizyonun aleti eskiymiş...

"Hocam görüntüler iyi değil." diyor.

Güzel değilse, bir güzel görüntü getiren bir alet al. Seyretmesini biliyorsun, biraz da desteklemesini bil.

Bundan sonra istemek yok dedim. İstemek zor. Ama bunlar istemeden nasıl yapıyorlarsa çok güzel, en güzel binalar, en geniş binalar, en böyle sanat değeri olan binalar... Kesme taştan yapılmış, geniş bahçeli yerler onların.

Bunlar yapıyor, müslümanlar yapmamış, hâlâ da yapmıyor, hâlâ da yapmıyor... Eh! İmtihan dünyası...

Allah yardım edenlerden razı olsun, koşturanlardan, çalışanlardan razı olsun.

[Bu arkadaşlar cami için para toplarken birisi ötekine;]

"Bu adamın zihniyeti bozuk, karşı zihniyetten, karşı cehpeden, falanca partiden. Buna hiç girmeyelim." demiş.

Öteki arkadaş da; "Yâ vermezse vermesin. Biz Allah rızası için isteyelim de o da vermezse vermesin. Allah rızası için üzülelim. Ne olacak?" demiş.

Utana sıkıla girmiş içeriye;

"Buyrun." demiş, "Ne istiyorsunuz?" deyince, bunlar utana sıkıla demişler ki;

"Bir cami yaptıracağız. Afyon'un çıkışında, falanca yerde, bilmem ne... Para topluyoruz, temel atacağız da, şöyle olacak da böyle olacak da. Böyle dükkanları geziyoruz, beşer, onar bir şeyler toplayıp, sermaye biriktirip inşaata başlamayı düşünüyoruz."

Demiş ki; "Şu andan itibaren gezmeyi bırakın. Şu andan itibaren gezme yok. Tamam, inşaata başlayın. Hepsini ben yapacağım."

Koca cami! Kubbeli, iki minareli. Hepsini yaptı. "İşte hocam şu cami" dediler.

Ummadığın taş baş yarıyor. Adama dinsiz veya imansız veya karşı veya solcu veya falanca partiden, bilmem ne filan diye geçeceklermişdi nerdeyse, camiye yapmış adam. "Bırak, istemeyin!" demiş.

Başka bir yerde de duydum. Zenginin birisi böyle kendisine gelince;

"Yâ bu paralardan ne kadar topladınız?" demiş.

"Ne kadar?"

"Şu kadar"

"Değmez ya bu faaliyet! Tamam, kimseden bir şey istemeyin. Bundan sonra ben yaparım."

Bizim bazı işler de öyle oldu. Bazı babayiğitler çıktı.

g. Ak Radyo ve Ak Televizyonun Açılması

Ama "Ne yapalım İslâmi çalışmaları?" [diye] Akbük'te bir toplantı yapmıştık. İlk önce dünyanın halini filan inceledik. Konuşmalar geçti, üç beş gün otelde oturduk kalktık.

En son, "Eh, İslâm için çalışma yapmamız lazım."

Ne yapalım?

Radyo televizyon kurmamız lazım.

Herkes bir coştu bir coştu, ben Es'ad Coşan sonda kaldım. En çok onlar coştu. Küçük çocuk, beş yaşındaki kız parmağındaki yüzüğü getirdi, getirdi verdi. Ağladık, hepimiz heyecanlandık, gözlerimizden yaşlar döküldü. Be-beler [altından olan] maşallahlarını verdi, kadınlar bileziklerini verdi, büyük zenginler büyük paralar verdi. Bugün Türkiye'nin en güçlü, en yaygın 260 tane şubesi olan Ak Radyo'yu kurduk.

Televizyonu da kurduk. Televizyon borç, harç... şimdi bir de ceza yedi bir ay kapalı. Radyo bir gün ceza yemiş. O bir günle kurtardı. Bize verdiler mi cezayı bir ay veriyorlar. Bul-salar bir asır verecekler, bir ay veriyorlar.

Radyoyu kurduk, tutuldu, beğenildi, ödül aldı. Geçen sene ödül kazandı. Çok güzel, 24 saat neşriyat yapıyor Almanya'dan dinleniyor, Avrupa'dan dinleniyor, Orta Asya'dan dinleniyor, Suud'dan dinlenebiliyor, uzaydan yayın yapıyoruz. Büyük şey!..

Televizyona giriştik. Televizyon canavar, doymak bilmeyen yedi başlı ejderha, ne verirsen

'lüp!' diye bi seferde yutuyor, ağzını açıyor, "Daha ver" diye kuyruk da sallıyor, Koca bir canavar. Fırınla ekmek versen hap yutar gibi yutuyor, "daha var mı" diyor. Kaç fırın ekmek. "Daha istersen" diyor. Eh onu da götürmeye çalışıyoruz.

Bir de dedim ki bunlar bir takımdır. Hani çay takımı...

Çaydanlık, şekerlik, demlik, bardaklar, bir takım değil midir?

Takım.

Televizyon, radyo. Bunun bir takımı var. Set diyorsunuz ya siz İngilizce. Set, haber seti.

Üçüncüsü nedir?

Günlük gazete.

Haydi bakalım günlük gazeteyi de çıkartacaksınız dedim.

Ben söyledim diye "gık!" diyemiyorlar ama ben söylememiş olsam bu işin olacağı yok. Borca harca battık...

Günlük gazete. Çok da güzel çıkıyor, çok da akıllı uslu neşriyat yapıyor, çok da beğeniliyor.

Bunların hepsi hizmet. Ama millet okuyor. Bu değirmenin suyu nereden gelir nereye gider, düşünmek lazım. Yani biz bunu kendimiz [maddi destek vererek] yapıyoruz. Herkes son gücünü ortaya koyuyor, taşımaya çalışıyor.

Tabutun altında hiç kimse olmazsa o cenazeyi kim götürecektir?

Ağırdır o cenaze kolay değil, kolay taşınmaz. Dört kişinin omuzuna kaldı mı omuzlarını ezer insanın. Herkes şey yapıyor da belli olmuyor. Herkes yükün bir tarafını tutacak ki kolayca gitsin.

Bazen bakıyorum, böyle arayanı soranı az gariban cenazeler oluyor, [tabutu] taşıyan yok. Biz de Allah rızası için bir taşıyalım diye bir giriyoruz altına, kimse almıyor elimizden. Haydi... Bir de ağır oluyor, omuzu acıyor insanın.

Hizmetler de böyle. Yani...

Allah hepimize bu dîn-i mübîn-i İslâm'a güzel hizmet etmeyi nasip etsin.

Şikayetçi değiliz de, yani şunu bilmek lazım ki hiçbir şey kendiliğinden olmuyor.

Bak şurada [Avustralya], Allah razı olsun, çarşıya iki adım yerde, çarşı, her şeyin cıvıl cıvıl olduğu, belediyeye yakın yerde bir binamız var. Hiç olmazsa bir oturma yerimiz var. Kahveye gitmek istemeyen camiye geliyor. Elhamdülillah... Oturuyor. Biz de burada müşteri bulunca ellerimizi oğuşturuyoruz, biz de böyle bir şeyler anlatıyoruz.

Bu Fahrettin kardeşimiz de kurnaz, benim anlattıklarımı kayda geçiriyor. Oradan başka yerlere başka yerlere... Demek ki Teğâbün Sûresi'nin 14, 15, 16. âyetleri böyleymiş, sûrenin sonuna kadar âyetler buymuş diye dinleyen dinliyor. Elhamdülillah... Bu bir hizmet. Böyle böyle duyacak, böyle böyle heveslenecek, böyle böyle herkes İslâm'a hizmet edecek. Bizden öncekiler canlarını verdiler.

Osmanlılar oraya nasıl geldi?

Bir küçük kabile olarak geldi. Sınıra, Bilecik'e yakın. Düzlüklere, yaylalara Osmân-ı Gâzi geldi, Osman Bey, yerleşti.

Çok dindar adammış rahmetli! Çok seviyorum, Osman Gazi, Orhan Gazi.

Yerleşti, ondan sonra Allah neler nasip etti! Ama rüyada görmüş, rüyaları var bu işin. İhlâsından, imanından dolayı Allah onun zürriyetinden ileride neler olacak, rüyada göstermiş.

Küçücükken geldiler, Allah'ın dinine hizmet için geldiler. "Biz burada Allah'ın dinine hizmet için gelmişiz, Allah yolunda ölmeye gelmişiz." dediler. Allah öldürmedi, dünyanın en büyük devletini verdi.

Allah, ne diyoruz?

Vallâhu şekûrun halîmün.

Şekûr ne demek?

"Yapılan bir iyiliği karşılıksız bırakmayan, yani, şükranını, teşekkürünü, karşılığını bol veren, çok bol veren." demek.

O kul öyle bir iyilik yapar da Allah onu karşılıksız bırakırtırır mı?

Bıraktırmıyor.

Osman Bey'in güzel çalışmalarını beğendiği için, Allah Osmanlı Devleti Aliyyesini, Osmanlı İmparatorluğu'nu nasip etti, üç kıtaya kök saldı. Şimdi onun arazileri üzerinde kaç tane devlet var! Yirmi kadar devlet var!

O Fatih Sultan Mehmed durmadı, o mübarek adamlar... Tâ nerelere kadar gittiler! Dini yaymak için. Zulüm yapmadılar. Adam müslüman olunca;

"Tamam, sen yerinde kal. Sen de komutan ol." dediler.

Öyle müslüman olan komutanlar var Rumlardan, şeylerden... aynen bıraktı. Ahali memnun;

"Oh! Bu gelenler hiç zulmetmiyor, malları almıyor, namussuzluk etmiyor..."

Kucak açtılar, istediler. Ötekiler, ondan önceki idarelerden çok şikayetçilerdi.

Ben Osmanlı Devleti'nin ilk yıllarını okudum da. Brisbane'de kütüphanemde bir kitap vardı. Okuyun, ama Fatih'e kadar okuyun. Fatih'e kadar okuyun, ondan sonra kesin. Hatta I. Murad'a kadar okuyun, kesin. Ondan sonra bazı şeylerine üzülüyor insan. Ama ilk baştaki o samimiyetin Allah tarafından nasıl bereketlendirildiğini, nasıl mükafatlandırıldığını görün. Mutlaka Osman Bey'i, Orhan Bey'i, Murâd-ı Hüdavendigâr'ı okumak lazım. Bu üç taneyi mutlaka okumak lazım. Fatih'i mutlaka

okumak lazım. Fatih'i tanımak lazım. Çok mühim.

Allah razı olsun.

Onlar çok güzel hizmetler ettiler. Çok güzel hizmetler ettiler!.. Bizim yaşadığımız yerleri onlar fethetti.

Biz, biz ne yaptık ya? Şu yaşa geldik, biz hayatımızda ne yaptık ya?

Fatih öyle yapmış. Fatih Peygamber Efendimiz'in methinin mazharı olmuş. "İstanbul fethedilecektir. Onu fetheden komutan ne iyi bir komutandır! O ordu ne iyi ordudur!" buyurmuş Peygamber Efendimiz. Herkes ona koşturmuş koşturmuş, fethedememiş, Fatih fethetmiş. Peygamber Efendimiz'in "ne iyi komutandır!" dediği insan olmuş. "O ordu ne iyi ordudur!" dediği ordu olmuş. Ne mutlu! Cennetmekan diyoruz. Fatih Sultan Muhammed Han'ı cennetmekan. Yani mekanı cennet olasıca demek. Cenneti vermiştir Allah. Nereleri fethetti!

Bu Osman Gazi'nin sözlerini, hayatını, davranışlarını bir okuyun. Nasıl kibar, nasıl iyiliksever! Başkalarıyla münasebetleri ne kadar gü-

zel! Bunları uzun uzun yazmamız lazım. O Orhan Bey, ne hayırsever insan! Ne hayırlar yapmış! Kendisi, eliyle, imarethanede fukaraya aş dağıtmış. İmarethane yapmış, kendi eliyle dağıtmış. O I. Murad, ne mücahit insan! Ne güzel komutanlar! Bakıyorsun ne muhabbet var! Kardeşler arasında muhabbet var, komutanlar arasında muhabbet var... Ne azim var ne şevk var ne temizlik var! Hayran kalıyorsun.

Biz de öyle olalım. Ne mani var! İster öyle ol ister böyle ol, yollar serbest. Biz de Allah'ın sevgili kulu olalım, biz de o yolu tercih edelim. Kendimizi koruyalım, fitnelere takılmayalım, engellerde oyalanmayalım, Allah'ın dinine hizmet edelim, Allah'ın sevgili kulu olalım.

el-Fâtiha...

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
29 Recep 1419 / 18.11.1998
Avustralya

[Bütün TEFSİR DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

